

Nr 368.

Av herr **Hage m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 38, med förslag till lag om delning av jord å landet m. m.

Vid behandlande vid 1925 års riksdag av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om förbud i vissa fall för bolag och förening att förvärva fast egendom m. m. medverkade undertecknad Hage till att inom andra lagutskottet föreslogs till införande i lagtexten av vissa mera detaljerade bestämmelser angående tilldelningen av *stödsskog* till fastighet, som avsöndrades som jordbruksfastighet inom Norrland, Värmland och Dalarna. Förslaget godkändes av riksdagen och Kungl. Maj:t, varefter författning med »Lag angående förbud i vissa fall för bolag och förening att förvärva fast egendom» utkom i svensk författningssamling (nr 219 år 1925).

I denna författning stadgas i överensstämmelse med 1925 års riksdags beslut bland annat följande:

»§ 5: Till stödskog enligt 4 § första stycket andra punkten skall hänföras

a) inom Norrbottens, Västerbottens, Jämtlands och Västernorrlands län samt Hudiksvalls, Ljusdals, Bollnäs och Söderhamns fögderier av Gävleborgs län så mycken till skogsbörd duglig och i förhållande till inägorna bekvämt belägen mark, som på hemmanet belöper efter en areal för helt mantal av:

1,500 hektar inom Norrbottens och Västerbottens läns lappmarker ovan odlingsgränsen samt inom Frostvikens, Hotagens, Offerdals, Kalls, Åre, Undersåkers, Storsjö, Tännäs, Hede, Vemdals, Klövsjö, Linsälls och Lillhärdals socknar i Jämtlands län;

1,200 hektar inom Norrbottens och Västerbottens läns lappmarker nedan odlingsgränsen samt inom Muonionalusta, Pajala, Tärendö och Korpilombolo socknar i förstnämnda län; samt

1,000 hektar inom de övriga delarna av Norrbottens, Västerbottens och Jämtlands län ävensom inom Västernorrlands län och ovan omnämnda delar av Gävleborgs län;

skolande då fråga är om hemman, vars skattetal understiger ett åttondels mantal, den sålunda bestämda arealen höjas med en fjärdedel, dock ej till mera än vad på ett åttondels mantal belöper;

b) inom Nedan-Siljans, Ovan-Siljans och Väster-Dals fögderier samt Envikens och Svärdsjö socknar i Kopparbergs län vad vid verkställt storskifte betecknats såsom hemskog och fåbodskog;

c) inom Värmlands län till skogsbörd duglig och i förhållande till inägorna bekvämt belägen mark av följande omfattning, nämligen:

15 hektar medelgod skogsmark och därjämte ett mot tre gånger åkerarealen svarande område dylik mark till varje självständigt jordbruk inom Älvdals härads övre tingslag, Ekshärads och Gustav Adolfs socknar av Älvdals härads nedre tingslag, Vitsands, Östmarks och Lekvattnets socknar av Fryksdals härads övre tingslag samt Bogens socken av Jösse härad;

10 hektar medelgod skogsmark och därjämte ett mot två gånger åkerarealen svarande område dylik mark till varje självständigt jordbruk inom Norra Råda och Sunnemo socknar av Älvdals härads nedre tingslag, Fryksände socken av Fryksdals härads övre tingslag, hela Fryksdals härads nedre tingslag, Eda, Gunnarskogs, Köla, Ny, Mangskogs, Arvika, Älgå, Brunskogs och Boda socknar av Jösse härad, Ransäters, Övre Ulleruds, Nedre Ulleruds och Frykeruds socknar av Kils härad samt hela Nordmarks, Gillbergs, Nyeds och Färnebo härad;

5 hektar medelgod skogsmark och därjämte ett med åkerarealen lika stort område dylik mark till varje självständigt jordbruk inom Stora Kils socken av Kils härad samt hela Näs, Grums, Karlstads, Ölme, Väse och Visnums härad;

skolande följaktligen, då skogsmarken är under medelgodhet, en motsvarande ökning ske av den beräknade stödskogens areal, och må, då skogsmarken är över medelgodhet, en motsvarande minskning kunna äga rum.»

Vid genomgåendet av Kungl. Maj:ts proposition nr 38 till riksdagen med förslag till lag om delning av jord å landet m. m. har nu observerats, att de förslag, som av Kungl. Maj:t framlagts i nämnda proposition, ej fullt överensstämma med ovan nämnda bestämmelser. I § 3 i II avdelningen, Om avstyckning, 19 kap. i nämnda lagförslag heter det nämligen:

§ 3.

» — — — — —
 Hör till fastighet, varifrån avstyckning skall ske, skogsmark, som på grund av sin belägenhet och med hänsyn till förhållandena i övrigt i orten lämpligen kan nyttjas för husbehovsändamål, må avstyckningen ej ske på sådant sätt, att icke såväl stamfastigheten som avstyckad del, envar så framt däri ingå åker, äng eller därtill odlingsbar mark av den omfattning, att fastigheten varder tjänlig för jordbruk, i mån av tillgång erhåller för dess nyttjande för sådant ändamål erforderlig skog; skolande, då fråga är om avstyckning av mark för sammanläggning med annan fastighet, vid beräkningen av behovet av skog tagas hänsyn även till skogstillgången å den fastighet, varmed den avstyckade delen är avsedd att sammanläggas. I ort med ringa skogstillgång må dock, där det för skogens bestånd prövas angeläget eller eljest synnerliga skäl därtill äro, avstyckning så verkställas, att skogsmarken i sin helhet tillfaller en i förrättningen ingående jordbruksfastighet.

Vad i tredje och fjärde styckena stadgas skall ej utgöra hinder för avstyckning av mark för tillgodoseende av behov av mindre lägenheter för bostads-

ändamål eller för beredande av plats för industriell anläggning eller därmed jämförligt ändamål.»

Härtill kommer, att i det »Förslag till lag om vad iakttagas skall i avseende å införande av lagen om delning av jord å landet», som även framlägges i propositionen, heter det, att »Genom nya lagen upphävas — — — — så ock vad i övrigt finnes i lag eller särskild författning stridande mot nya lagens bestämmelser».

Ur det ovan anförda kan möjligen dragas den slutsatsen, att man nu ej längre skulle komma att tillämpa de så sent som år 1925 fastställda och förut gällande bestämmelserna, innehållande för Norrland, Dalarna och Värmland tämligen detaljerade bestämmelser rörande minimistorleken av den stödskogstildelning, som skulle ifrågakomma inom nämnda landsdelar. Visserligen innehålla de föreslagna bestämmelserna vissa direktiv, som syfta till att föreskriva, att tillräcklig stödskog alltid skall tilldelas i ovan nämnda fall. Emellertid ha lagstiftarna hittills ansett, att det ej är tillräckligt med sådana mera generellt hållna bestämmelser, som fullt och helt överlämna frågan om tilldelningen till förrättningsmännens avgörande. Man har alltså hittills ansett det nödvändigt, att mera detaljerade bestämmelser i nämnda hänseende inskrivas i lagen. Om detta skett i den s. k. bolagsförbudslagen, torde det finnas anledning, att samma bestämmelser, även om de i sin nuvarande utformning ej äro i alla avseenden fullt tillfredsställande, inskrivas i nu föreliggande lagförslag, om man vill undvika ändring eller en uppmjukning i bestämmelserna angående stödskogstildelningen.

Med hänvisning till ovanstående motivering och under anhållan, att vederbörande utskott vidtager för målets uppnående lämpliga ändringar i regeringens förslag till lagtext, varvid eventuellt kan ifrågasättas, att en hänvisning till bolagsförbudslagens bestämmelser införes i den nu till behandling föreliggande lagen, hemställes alltså,

att riksdagen måtte besluta utforma det i Kungl. Maj:ts proposition nr 38 framlagda förslaget till lag om delning av jord å landet på sådant sätt, att lagen i fråga kommer att i ovan nämnda hänseende stå i full överensstämmelse med nu gällande lag angående förbud i vissa fall för bolag och förening att förvärva fast egendom.

Stockholm den 19 februari 1926.

Ernst Hage.

Gust. Pettersson
i Hällbacken.

Herman Smedh.

Henrik Frost.

C. O. Johansson,
Sollefteå.

Elof Lindberg.

P. Granath.

Verner Hedlund.